

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

NAZIV PROPISA

AKCIONI PLAN ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE U
OBLASTI ZDRAVSTVA ZA 2014.GODINU

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

U Crnoj Gori je u toku reforma sistema zdravstvene zaštite sa posebnim akcentom na unaprijeđenju njegovog kvaliteta, a mjere koje Ministarstvo zdravlja sprovodi na borbi protiv korupcije u oblasti zdravstva su sastavni dio pomenute reforme. Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Zakonom o zdravstvenom osiguranju uspostavljen je normativni okvir za reformu zdravstvenog sistema. Reforma je dug i sveobuhvatan proces koji podrazumijeva niz normativnih, organizacionih i tehničkih pretpostavki za pružanje dostupne, kvalitetne i bezbjedne zdravstvene zaštite, te stvaranje sistema u kojem je pacijent u središtu. Cilj je unapređenje kvaliteta i bezbjednosti zdravstvenih usluga, povećanje efikasnosti zdravstvene zaštite, jačanje povjerenja u zdravstveni sistem, povećanje zadovoljstva korisnika i pružaoca zdravstvenih usluga.

Korupcija u zdravstvu je u fokusu zbog ranjivog položaja pacijenta u složenom odnosu doktor-pacijent. Donošenjem Akcionog plana za borbu protiv korupcije u oblasti zdravstva za 2014.godinu djeluje se u pravcu jačanja cjelokupnog zdravstvenog sistema, u cilju prevencije i sužavanja prostora za pojavu koruptivnih radnji.

Uzroci koji dovode do pojave korupcije u zdravstvu su: nedovoljno definisane liste čekanja, nedostatak praćenja indikatora kvaliteta, nepostojanje cjelovitog informacionog sistema, javne nabavke sa praćenjem realizacije ugovora, nedostatak edukovanog kadra za javne nabavke, nedefinisan odnos farmaceutska industrija-ljekar, netransparentno reklamiranje farmaceutskih proizvoda, neinformisanost pacijenata o pravima iz zdravstvenog osiguranja, neinformisanost pacijenata o pravu na prigovor, nedostatak podzakonske regulative u dijelu dopunskog rada zdravstvenih radnika, nedostatno praćenje efikasnosti i

efektivnosti rada i stimulisanja zdravstvenih radnika.

Smatra se da pojava korupcija u zdravstvu negativno utiče na kvalitet i raspoloživost zdravstvenih usluga, smanjuje obim pruženih usluga te povećava troškove samih usluga.

Pojava korupcije u zdravstvenom sistemu negativno utiče na sve učesnike, kako na davaoce zdravstvenih usluga tako i na korisnike.

Podizanje cijelog zdravstvenog sistema na viši nivo, što je zadatak reformskog procesa, pretpostavka je za suzbijanje korupcije u zdravstvu. S obzirom na dugotrajnost i složenost navedenog procesa, ovim planom izdvojene su i definisane mjere usmjerene na ona područja koja su prepoznata kao najizloženija riziku od korupcije.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Donošenjem akcionog plana za borbu protiv korupcije u oblasti zdravstva za 2014.godinu definisan je skup mjera za postizanje nivoa zdravstvene zaštite u kome je poboljšana dostupnost, bezbjednost i kvalitet zdravstvenih usluga.

U skladu sa Strategijom borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, za period 2010-2014. godine, i Akcionim planom za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala za period 2013-2014 izrađen je Akcioni plan za borbu protiv korupcije u oblasti zdravstva za 2014.godinu.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Strategija borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, za period 2010-2014, koja predstavlja vodeći dokument kojim su definisane mjere, nosioci aktivnosti, indikatore za ispunjenost predviđenih mjera, rokovi realizacije, koji predstavlja strateški akt za Crnu Goru u oblasti borbe protiv korupcije i predstavlja osnovu za definisanje mjera za borbu protiv korupcije za zdravstvo.

Mjerama utvrđenim akcionim planom za zdravstvo unaprijediće se informacioni sistem zdravstva i dobiti integralni informacioni sistem koji će omogućiti farmaceutu uvid u pregled propisane i izdate terapije u zadnjih godinu dana, te omogućiti komunikaciju farmaceut - izabrani doktor (sistem poruka).

Akcionim planom za zdravstvo će se definisati medicinske intervencije i procedure koje su obuhvaćene listama čekanja, kriterijumi za rangiranje na listama čekanja, pristupi listama čekanja (pacijenata, zdravstvenih radnika i saradnika), kao i izvještavanje o listama čekanja uz redovan monitoring. Biće unaprijeđena nezavisnost zaštitnika prava pacijenata u samostalnom donošenju odluka edukacijom iz područja medijacije i komunikacije. Planirana je izrada planova stručnog usavršavanja i kontinuirane medicinske edukacije zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika na nivou zdravstvenih ustanova uz finansijske podsticaje zdravstvenim radnicima i saradnicima.

Za zdravstvene usluge koje se ne mogu obezbijediti u okviru postojećih kapaciteta JZU biće sklopljeni ugovori između FZZO i privatnih zdravstvenih ustanova, a izrađene, objavljene i redovno ažurirane lista ljekara nalaziće se na web stranicama JZU i PZU sa kojima je FZZO sklopio ugovor. Istraživanje zadovoljstva korisnika i zadovoljstva zdravstvenih radnika obaviće se anketiranjem istih na nacionalnom nivou.

Unapređenje zakonske regulative u cilju poboljšanja kvaliteta farmaceutske zdravstvene zaštite izvršiće se uz unaprijeđenje kontrole proizvodnje i prometa lijekova i medicinskih sredstava, a u cilju smanjenja korupcije u farmaceutskom sektoru. Transparentnost javnih nabavki u oblasti zdravstva i osiguranje adekvatnog stepena kontrole obezbjediće se jačanjem kapaciteta osoblja koje sprovodi postupke javnih nabavki uz kontrolu godišnjih planova javnih nabavki a uz utvrđivanje neslaganja sa potrebama.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Donošenje Akcionog plana za borbu protiv korupcije u oblasti zdravstva za 2014.godinu pozitivno će uticati na cjelokupni zdravstveni sistem, uvođenjem integralnog informacionog sistema a zbog pružanja mogućnosti kvalitetnog izvještavanja, a time i praćenja indikatora kvaliteta, dostupnosti zdravstvenih usluga, efikasnosti, efektivnosti zdravstvenih ustanova, zdravstvenih radnika i menadžmenta u zdravstvu.

Positivne posljedice predstavlja i uključivanje pacijenata i svih građana kao indikatora funkcionisanja sistema zdravstva a putem njihovog jačanja, posmatranja njihovih potreba i usvajanja njihovih sugestija.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? obrazložiti.

Odjeljak 5: Procjena fiskalnog uticaja

- ✓ Da li je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa i u kom iznosu?

Potrebno je izdvajanje sredstava iz budžeta uz napomenu da se radi o redovnim sredstvima. Za određene aktivnosti u skladu sa akcionim planom sredstva će biti obezbijeđena iz donacija.

- ✓ Da li je izdvajanje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda?

Izdvajanje finansijskih sredstava nije planirano za period 2014. godina, odnosno tokom perioda realizacije Akcionog plana.

- ✓ Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze?

Ne, implementacijom ovog propisa ne proizilaze nikakve međunarodne finansijske obaveze.

- ✓ Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

Radi se o redovnim sredstvima navedenih institucija, koje su nosioci aktivnosti.

- ✓ Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze?

Usvajanjem propisa je predviđeno donošenje nekoliko podzakonskih akata iz kojih neće

proisteći finansijske obaveze?

- ✓ Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihodi za budžet Crne Gore?

Doći će do smanjenja mogućnosti za korupciju, a samim tim i do smanjenja izdataka u Budžetu planiranih za pružanje usluga, potrošnju lijekova i medicinskih sredstava koji su planirani za liječenje pacijenata, a takođe će iz istog razloga doći do smanjenja troškova u zdravstvu, jer pojava korupcije u zdravstvu negativno utiče na kvalitet i raspoloživost zdravstvenih usluga, smanjuje obim pruženih usluga i povećava troškove samih usluga.

- ✓ Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.

Prilikom obračuna finansijskih sredstava koja su potrebna za realizaciju aktivnosti predviđenih ovim Akcionim planom, korišćena su iskustva zemalja u okruženju.

- ✓ Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.

Nije bilo problema u obračunu troškova, jer su korišćena iskustva zemalja u okruženju.

- ✓ Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa?

Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa.

- ✓ Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Kako nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa, tako i nije bilo sugestija i primjedbi.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

U postupku izrade Akcionog plana za borbu protiv korupcije u oblasti zdravstva za 2014.godinu učestvovala je međusektorka radna grupa sa predstavnicima Ministarstva zdravlja, Ljekarske komore, Framaceutske komore, Uprave za antikorupcijsku inicijativu, nevladine organizacije CAZAS i CEMI. Cjelokupni akcioni plan je usaglašen na nivou rukovodilaca navedenih ustanova.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Ne postoji prepreka za implementaciju Akcionog plana za borbu protiv korupcije u oblasti zdravstva za 2014.godinu jer je međusektorki usaglašen. Radna grupa koja je izradila Akcioni plan za borbu protiv korupcije u oblasti zdravstva za 2014.godinu će biti zadužena za praćenje realizacije Akcionog plana. Za svaku mjeru su definisani nosioci aktivnosti kao i indikatori za realizaciju Akcionog plana.

Datum i mjesto
19.03.2014.godine

Ministar

Prof.dr Miodrag Radunović